

**FLORA- EN FAUNASCAN
Middenweg Heerhugowaard**

Opdrachtgever:

HB adviesbureau bv

Datum : 16 september 2011

Auteur : M. Kuiper

NatuurBeleven bv
Oostermeerkade 6
1184 TV Amstelveen
Telefoon: 06-29523020
E-mail: info@natuurbeleven.nl

INHOUDSOPGAVE :

1	INLEIDING.....	3
2	BEKNOPTE SAMENVATTING FLORA- EN FAUNA WET	4
3.	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	10
4.	CONSEQUENTIES RESULTATEN.....	16

1 INLEIDING

De gemeente Heerhugowaard bereidt een wijziging voor in het bestemmingsplan van een perceel gelegen aan de Middenweg.

Voorafgaand hebben wij een veldonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek was erop gericht inzicht te krijgen of de geplande bestemmingswijziging en daarop geplande werkzaamheden invloed hebben op door de Flora- en faunawet beschermde soorten.

Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van het onderzoek is wijziging van het bestemmingsplan waarna bestaande bebouwing zal worden gesloopt en het terrein opnieuw zal worden ingericht met woningen.

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk.

De wet onderscheidt verschillende typen werkzaamheden met daarbij behorende beschermingsregiems. Ter verduidelijking geven een korte samenvatting van deze kwesties.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving. Tevens geven we adviezen om de zorgplicht voor dieren en planten in te vullen.

Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken, zijn de volgende werkstappen doorlopen:

- Veldverkenning in het plangebied. Bij deze verkenning wordt een analyse gemaakt van de aanwezige biotopen. Het type biotoop is een belangrijke indicatie welke beschermde soorten zijn te verwachten.
 - Aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd – deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig. Voor specifieke informatie met betrekking tot aanwezigheid van beschermde soorten zijn in het algemeen meerdere onderzoeken over een lange periode nodig. Indien een dergelijk onderzoek nodig is, wordt dit aangegeven.
- Opstellen van een lijst van de mogelijk voorkomende beschermde soorten.
- Formuleren van een conclusie of er sprake is van een conflict met de Flora- en faunawet
 - Zo nodig advies voor nader onderzoek.
 - Zo nodig advies met betrekking tot mitigerende en compenserende maatregelen.

2 BEKNOPTE SAMENVATTING FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (m.u.v. bruine en zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle soorten inheemse amfibieën en reptielen, de inheemse niet bevisbare vissoorten, enkele hieronder genoemde soorten uit andere soortgroepen en enkele niet inheemse soorten.

De Flora- en faunawet maakt onderscheid tussen verschillende typen werkzaamheden en onderscheidt de daarbij beschermde soorten in een drietal tabellen.

nb: alle vogelsoorten zijn beschermd en staan niet in de opsommingen.

1. Altijd geldt de zorgplicht.
Ongeacht de activiteit en de soort dient voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. Bij het uitvoeren van werkzaamheden die beschouwd kunnen worden als bestendig beheer of werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ordening is *geen* ontheffing nodig voor de onderstaande soorten. Voor andere werkzaamheden is een ontheffing nodig die alleen wordt gegeven als er geen afbreuk wordt gedaan aan gunstige staat van instandhouding van de soort:

Zoogdieren

- aardmuis *Microtus agrestis*
- bosmuis *Apodemus sylvaticus*
- dwergmuis *Micromys minutus*
- bunzing *Mustela putorius*
- dwergspitsmuis *Sorex minutus*
- egel *Erinaceus europeus*
- gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
- haas *Lepus europeus*
- hermelijn *Mustela erminea*
- huisspitsmuis *Crocidura russula*
- konijn *Oryctolagus cuniculus*
- mol *Talpa europea*
- ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
- ree *Capreolus capreolus*
- rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
- tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*
- veldmuis *Microtus arvalis*
- vos *Vulpes vulpes*
- wezel *Mustela nivalis*
- woelrat *Arvicola terrestris*

Reptielen en amfibieën

- bruine kikker *Rana temporaria*
- gewone pad *Bufo bufo*
- middelste groene kikker *Rana esculenta*
- kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
- meerkikker *Rana ridibunda*

Mieren

- behaarde rode bosmier *Formica rufa*
- kale rode bosmier *Formica polyctena*
- stronkmier *Formica truncorum*
- zwartrugbosmier *Formica pratensis*

Slakken

- wijngaardslak *Helix pomatia*

Vaatplanten

- aardaker *Lathyrus tuberosus*
- akkerklokje *Campanula rapunculoides*
- brede wespenorchis *Epipactis helleborine*
- breed klokje *Campanula latifolia*
- dotterbloem *Caltha palustris*
- gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum*
- grasklokje *Campanula rotundifolia*
- grote kaardenbol *Dipsacus fullonum*
- kleine maagdenpalm *Vinca minor*
- knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans*
- koningsvaren *Osmunda regalis*
- slanke sleutelbloem *Primula elatior*
- zwanebloem *Butomus umbellatus*

3. Bij het uitvoeren van werkzaamheden die beschouwd kunnen worden als bestendig beheer of werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ordening is *geen* ontheffing nodig voor de volgende soorten, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Voor andere werkzaamheden is een ontheffing nodig die alleen wordt gegeven als er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort:

Zoogdieren

- damhert *Dama dama*
- edelhert *Cervus elaphus*
- eekhoorn *Sciurus vulgaris*
- grijze zeehond *Halichoerus grypus*
- grote bosmuis *Apodemus flavicollis*
- steenmarter *Martes foina*
- wild zwijn *Sus scrofa*

Reptielen en amfibieën

- alpenwatersalamander *Triturus alpestris*
- levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Dagvlinders

- moerasparelmoervlinder *Euphydryas aurinia*
- vals heideblauwtje *Lycaeides idas*

Vissen

- biermpje *Noemacheilus barbatulus*
- kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
- meerval *Silurus glanis*
- rivierdonderpad *Cottus gobio*

Vaatplanten

- aangebrande orchis *Orchis ustulata*
- aapjesorchis *Orchis simia*
- beenbreek *Narthecium ossifragum*
- bergklokje *Campanula rhomboidalis*
- bergnachtorchis *Platanthera chlorantha*
- bijenorchis *Ophrys apifera*
- blaasvaren *Cystopteris fragilis*
- blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*
- bleek bosvogeltje *Cephalanthera damasonium*
- bokkenorchis *Himantoglossum hircinum*
- brede orchis *Dactylorhiza majalis majalis*
- bruinrode wespenorchis *Epipactis atrorubens*
- daslook *Allium ursinum*

- dennenorchtis *Goodyera repens*
- Duitse gentiaan *Gentianella germanica*
- franjegentiaan *Gentianella ciliata*
- geelgroene wespenorchis *Epipactis muelleri*
- gele helmblom *Pseudofumaria lutea*
- gevlekte orchis *Dactylorhiza maculata*
- groene nachtorchtis *Coeloglossum viride*
- groensteel *Asplenium viride*
- grote keverorchis *Listera ovata*
- grote muggenorchis *Gymnadenia conopsea*
- gulden sleutelblom *Primula veris*
- harlekijn *Orchis morio*
- herfstschroeforchis *Spiranthes spiralis*
- hondskruid *Anacamptis pyramidalis*
- honingorchis *Herminium monorchis*
- jeneverbes *Juniperus communis*
- klein glaskruid *Parietaria judaica*
- kleine keverorchis *Listera cordata*
- kleine zonnedauw *Drosera intermedia*
- klokjesgentiaan *Gentiana pneumonanthe*
- kluwenklokje *Campanula glomerata*
- koraalwortel *Corallorhiza trifida*
- kruisbladgentiaan *Gentiana cruciata*
- lange ereprijs *Veronica longifolia*
- lange zonnedauw *Drosera anglica*
- lange zonnedauw *Drosera anglica*
- mannetjesorchis *Orchis mascula*
- maretak *Viscum album*
- moeraswespenorchis *Epipactis palustris*
- muurblom *Erysimum cheiri*
- parnassia *Parnassia palustris*
- pijlscheefkelk *Arabis hirsuta sagittata*
- poppenorchis *Aceras anthropophorum*
- prachtklokje *Campanula persicifolia*
- purperorchis *Orchis purpurea*
- rapunzelklokje *Campanula rapunculus*
- rechte driehoeksvaren *Gymnocarpium robertianum*
- rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
- ronde zonnedauw *Drosera rotundifolia*
- rood bosvogeltje *Cephalanthera rubra*
- ruig klokje *Campanula trachelium*
- schubvaren *Ceterach officinarum*
- slanke gentiaan *Gentianella amarella*
- soldaatje *Orchis militaris*
- spaanse ruiter *Cirsium dissectum*
- steenanjer *Dianthus deltoides*
- steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
- stengelloze sleutelblom *Primula vulgaris*
- stengelomvattend havikskruid *Hieracium amplexicaule*
- stijf hardgras *Catapodium rigidum*
- tongvaren *Asplenium scolopendrium*
- valkruid *Arnica montana*
- veenmosorchis *Hammarbya paludosa*
- veldgentiaan *Gentianella campestris*
- veldsalie *Salvia pratensis*
- vleeskleurige orchis *Dactylorhiza incarnata*

- vliegenorchis *Ophrys insectifera*
- vogelnestje *Neottia nidus-avis*
- voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
- wantsenorchis *Orchis coriophora*
- waterdrieblad *Menyanthes trifoliata*
- weideklokje *Campanula patula*
- welriekende nachtorchis *Platanthera bifolia*
- wilde gagel *Myrica gale*
- wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
- wilde kievitsbloem *Fritillaria meleagris*
- wilde marjolein *Origanum vulgare*
- wit bosvogeltje *Cephalanthera longifolia*
- witte muggenorchis *Pseudorchis albida*
- zinkviooltje *Viola lutea calaminaria*
- zomerklokje *Leucojum aestivum*
- zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*

Kevers

- vliegend hert *Lucanus cervus*

Kreeftachtigen

- rivierkreeft *Astacus astacus*

4. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een *beperkte* vrijstelling voor de volgende soorten, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode.

- voor activiteiten in de landbouw en bosbouw geldt geen vrijstelling voor het verstoren van dieren.

Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets.

Op basis van AMvB

Zoogdieren

- das *Meles meles*
- boomarter *Martes martes*
- eikelmuis *Eliomys quercinus*
- gewone zeehond *Phoca vitulina*
- veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
- waterspitsmuis *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën

- adder *Vipera berus*
- hazelworm *Anguis fragilis*
- ringslang *Natrix natrix*
- vinpootsalamander *Triturus helveticus*
- vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen

- beekprik *Lampetra planeri*
- bittervoorn *Rhodeus cericeus*
- elrits *Phoxinus phoxinus*
- gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
- grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
- rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

- bruin dikkopje *Erynnis tages*
- dwergblauwtje *Cupido minimus*
- dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
- groot geaderd witje *Aporia crataegi*
- grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
- heideblauwtje *Plebejus argus*
- iepepage *Strymonidia w-album*
- kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
- keizersmantel *Argynnis paphia*
- klaverblauwtje *Cyaniris semiargus*
- purperstreepparelmoervlinder *Brenthis ino*
- rode vuurvlinder *Palaeochrysophanus hippothoe*
- rouwmantel *Nymphalis antiopa*
- tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
- veenbesparelmoervlinder *Bolaria aquilonais*
- veenhooibeestje *Coenonympha tullia*
- veldparelmoervlinder *Melitaea cinxia*
- woudparelmoervlinder *Melitaea diamina*
- zilvervlek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

- groot zee gras *Zostera marina*

Op basis van de Habitatrichtlijn bijlage IV

Zoogdieren

- baardvleermuis *Myotis mystacinus*
- Bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
- bever *Castor fiber*
- bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
- Brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
- bruinvis *Phocoena phocoena*
- Euraziatische lynx *Lynx lynx*
- franjestaart *Myotis nattereri*
- gewone dolfin *Delphinus delphis*
- gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
- grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
- grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
- hamster *Cricetus cricetus*
- hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
- ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*
- kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
- kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
- laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- meervleermuis *Myotis dasycneme*
- mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
- nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
- otter *Lutra lutra*
- rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
- tuimelaar *Tursiops truncatus*
- tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
- vale vleermuis *Myotis myotis*
- watervleermuis *Myotis daubentonii*
- wilde kat *Felis silvestris*
- witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
- witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën

- boomkikker *Hyla arborea*
- geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
- gladde slang *Coronella austriacus*
- heikikker *Rana arvalis*
- kamsalamander *Triturus cristatus*
- knoflookpad *Pelobates fuscus*
- muurhagedis *Podarcis muralis*
- poelkikker *Rana lessonae*
- rugstreppad *Bufo calamita*
- vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
- zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

- donker pimpernelblauwtje *Maculinea nausithous*
- grote vuurvlinder *Lycaena dispar*
- pimpernelblauwtje *Maculinea teleius*
- tijmblauwtje *Maculinea arion*
- zilverstrephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

- bronslibel *Oxygastra curtisii*
- gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
- gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
- groene glazenmaker *Aeshna viridis*
- noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
- oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
- rivierrombout *Stylurus flavipes*
- sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

- houting *Conegonus oxyrrhynchus*
- steur *Acipenser sturio*

Vaatplanten

- drijvende waterweegbree *Luronium natans*
- groenknolorchis *Liparis loeselii*
- kruipend moerasscherm *Apium repens*
- zomerschroeforchis *Spiranthes aestivalis*

Kevers

- brede geelrandwaterroofkever *Dytiscus latissimus*
- gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus*
- heldenbok *Cerambyx cerdo*
- juchtleerkever *Osmoderma eremita*

Tweekleppigen

- Bataafse stroommossel *Unio crassus*

3. ONDERZOEKSRESULTATEN

Er zijn drie kleine biotopen te onderscheiden:

Bos en bosschages.

Het groen in het gebied is lange tijd niet onderhouden en er is een vrij natuurlijke, nauwelijks toegankelijke, 'wildernis' ontstaan van struiken, bomen en dode bomen.

Onderhouden tuin

Tussen de woning en de straat ligt een tuin die nog enigszins is onderhouden:

- gazon
- sierplanten
- struiken

Gebouwen

woning

garage

schuur

Plangebied met duidelijk zichtbaar de tuin, het huis, de houten schuur en de omringende 'wildernis'.

Waargenomen en te verwachten beschermde soorten:

Mogelijke broedvogels

Het onderzoek vond plaats buiten het broedseizoen. Er is gezocht naar nesten van roofvogels of spechten, deze werden niet waargenomen. Op basis van de aanwezige biotopen zijn broedvogels van bos en park zeker te verwachten in de 'wildernis':

- boomkruiper
- fitis
- groenling
- heggemus
- merel
- putter
- roodborst

- tjiftjaf
- vink
- winterkoning
- zanglijster
- zwartkop

In gebouwen kunnen vogels broeden:

- huismus
- spreeuw

Kleine zoogdieren

Tabel 1

- bosmuis
- egel
- hermelijn (incidenteel)
- huisspitsmuis
- mol
- wezel (incidenteel)

Tabel 2

- geen

Tabel 3

- geen

Vleermuizen

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn zonder nader onderzoek niet uit te sluiten. In de zomer is de schuur een geschikte verblijfplaats. In zomer en winter kunnen er vleermuizen huizen in garage en huis – met name onder dakpannen en in spouwmuren.

Garage goed toegankelijk voor vleermuizen

Schuur goed toegankelijk voor vleermuizen

Dak en betimmering toegankelijk voor vleermuizen

Huis heeft spouwmuren, mogelijk toegankelijk voor vleermuizen?

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger

Daarnaast zullen soorten als de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger het luchtruim gebruiken om te foerageren.

Amfibieën en reptielen

Tabel 1

- gewone pad in wildernis en schuur

Tabel 2

- geen

Tabel 3

- geen

Planten

Geen wilde beschermde soorten te verwachten. Planten afkomstig uit aanplant in tuin zijn niet beschermd.

Insecten

Geen beschermde insecten te verwachten.

4. CONSEQUENTIES RESULTATEN

Broedvogels

Gedurende het broedseizoen is het niet toegestaan hier bomen te kappen of struiken te verwijderen, mogelijk ook niet om gebouwen te slopen. Het is niet mogelijk struiken of bomen te verwijderen zonder de nesten te verstoren en schade te doen aan, eieren en/of de vogels zelf. In het algemeen zijn er in de periode tussen september en half maart geen nesten te verwachten. Sloop van gebouwen is eventueel mogelijk als er na deskundige controle geen nesten aanwezig blijken in de gebouwen of de directe omgeving.

Kleine zoogdieren

De mogelijk aanwezige kleine zoogdieren staan op lijst 1, ontheffing is niet nodig. Wel bevelen we aan op basis van de zorgplicht:

- vluchtwegen open te laten bij het kaal maken van het terrein;
- attent te zijn op egels (winterslaap!): deze dieren opsporen en, indien aanwezig, op een veilige plek neerzetten.

Vleermuizen

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet uit te sluiten. Mochten deze aanwezig zijn dan bevelen we aan een plan van aanpak op te stellen waarmee schade aan dieren wordt voorkomen en tevens ontheffing aan te vragen voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen. In nieuwe situatie kunnen voorzieningen voor vleermuizen worden opgenomen.

Nader onderzoek (conform het vleermuisprotocol) is aanbevolen. Dit onderzoek kan in het zomerhalfjaar worden uitgevoerd.

Amfibieën en reptielen

Voor de gewone pad is ontheffing niet nodig. We bevelen aan attent te zijn op de mogelijke aanwezigheid van deze dieren. De dieren zijn vaak aan te treffen onder planken, stronken e.d. Het terrein voor de werkzaamheden hierop controleren en de dieren op een veilige plek zetten.

De nieuwe situatie

In de nieuwe situatie zal er sprake zijn van een verlies aan broedgelegenheid voor vogels. Indien de nieuw te bouwen huizen voor vleermuizen toegankelijke betimmering en spouwmuren krijgen, is de situatie voor deze soortgroep ongewijzigd. Voor andere dieren verandert er niets.

Tot slot

Natuur is onvoorspelbaar. Het is mogelijk dat er ondanks de zorgvuldige voorbereiding en onderzoek toch beschermde soorten worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden. In dat geval heeft de uitvoerder een zorgplicht en is verantwoordelijk voor de verdere gang van zaken. In de Flora- en faunawet is namelijk vastgelegd dat de wettelijke zorgplicht voor de aanwezige natuur gedurende het gehele plan-, uitvoerings- en beheertraject de verantwoordelijkheid is van de opdrachtgever (art. 2 Flora- en faunawet). *Bij twijfel over het al of niet voorkomen van beschermde soorten en/of vaste rust-, verblijf- en voortplantingsplaatsen moet altijd nader onderzoek worden uitgevoerd.*